2025/1430

17.7.2025

SKLEP SVETA (EU) 2025/1430

z dne 8. julija 2025

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede spremembe Priloge IV (Energetika) k Sporazumu EGP (RED II)

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 194(2) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ([1]) in zlasti člena 1(3) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru ([2]) (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) je začel veljati 1. januarja 1994.

(2) Na podlagi člena 98 Sporazuma EGP se lahko Skupni odbor EGP med drugim odloči spremeniti Prilogo IV (Energetika) k Sporazumu EGP.

(3) Delegirano uredbo Komisije (EU) 2022/759 ([3]) ter Direktivo (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) bi bilo treba vključiti v Sporazum EGP.

(4) Več določb Direktive (EU) 2018/2001 zahteva vsebinske prilagoditve, ki odražajo posebnosti Sporazuma EGP in držav Efte.

(5) Ker se zavezujoči cilj Unije glede energije iz obnovljivih virov ne uporablja za države Efte, se tudi cilj Unije iz člena 3(1) Direktive (EU) 2018/2001 ne bi smel uporabljati za države Efte. Navedeni člen je bil zato ustrezno prilagojen. Vendar so države Efte prostovoljno določile svoje nacionalne okvirne cilje glede energije iz obnovljivih virov v izjavi držav Efte, ki je priložena Sklepu Skupnega odbora EGP. Zato države Efte ne bi smele biti del platforme Unije za razvoj energije iz obnovljivih virov niti sodelovati pri statističnih prenosih z državami članicami. Člen 8 Direktive (EU) 2018/2001 se zato ne bi smel uporabljati za države Efte.

(6) Glede na oddaljen geografski položaj Islandije in s tem povezane izzive pri izračunu bruto končne porabe energije glede na količino energije, porabljene v letalstvu, bi se moral za Islandijo uporabljati enak prag, kot je v členu 7 Direktive (EU) 2018/2001 določen za Ciper in Malto.

(7) Kar zadeva postopke izdaje dovoljenj iz člena 16 Direktive (EU) 2018/2001, bi moral sklep Skupnega odbora upoštevati posebne obveznosti Norveške glede posvetovanja z ljudstvom Sami, da se zagotovi, da se lahko roki za postopke izdaje dovoljenj iz člena 16(4), (5) in (6) Direktive (EU) 2018/2001 podaljšajo za največ eno leto.

([1]) UL L 305, 30.11.1994, str. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2894/oj.
([2]) UL L 1, 3.1.1994, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/759 z dne 14. decembra 2021 o spremembi Priloge VII k Direktivi (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta glede metodologije za izračun energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja za hlajenje in daljinsko hlajenje (UL L 139, 18.5.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/759/oj).
([4]) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj), kakor je bila popravljena v UL L 311, 25.9.2020, str. 11 in UL L 41, 22.2.2022, str. 37 in UL L 166, 22.6.2022, str. 196.

(8) Države Efte bi morale upoštevati politiko Unije v zvezi z vzajemnim priznavanjem potrdil o izvoru s tretjimi državami, kot je določena v členu 19(11) Direktive (EU) 2018/2001. Zato ne bi smele priznavati potrdil o izvoru, ki jih je izdala tretja država, razen če je Unija z navedeno tretjo državo sklenila sporazum in če so merila iz navedenega člena izpolnjena. Člen 19(11) Direktive (EU) 2018/2001 je bil zato ustrezno prilagojen.

(9) Ker imata Norveška in Islandija velik delež električne energije iz obnovljivih virov in ker Norveška to električno energijo uporablja predvsem za ogrevanje, Islandija pa svoje povpraševanje po ogrevanju krije bodisi z obnovljivimi geotermalnimi viri bodisi z električno energijo iz obnovljivih virov, je primerno prilagoditi metode izračuna iz člena 23 Direktive (EU) 2018/2001 v zvezi z vključevanjem energije iz obnovljivih virov v ogrevanje in hlajenje.

(10) Poleg navedenega Lihtenštajn trenutno ne more uporabljati členov 25 do 31 Direktive (EU) 2018/2001 glede energije iz obnovljivih virov v prometnem sektorju in trajnostnih zahtev za goriva iz obnovljivih virov, saj politiko o gorivih te države ureja njena regionalna unija s Švico. Zato bi bilo treba Lihtenštajnu odobriti začasno odstopanje ob upoštevanju, da ta država v navedeni regionalni uniji uporablja sistem povečevanja biogoriv na podlagi mehanizma izravnave emisij CO_2 s ciljem 23 %, ki se uporablja od leta 2024. Odstopanje bi se moralo uporabljati le do vključitve Direktive (EU) 2018/2001, kakor je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]), v Sporazum EGP.

(11) Prilogo IV (Energetika) k Sporazumu EGP bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(12) Stališče Unije v Skupnem odboru EGP bi zato moralo temeljiti na priloženem osnutku sklepa –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v Skupnem odboru EGP glede predlagane spremembe Priloge IV (Energetika) k Sporazumu EGP, temelji na osnutku sklepa Skupnega odbora EGP, priloženem temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 8. julija 2025

Za Svet

predsednica

S. LOSE

([5]) Direktiva (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (UL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

OSNUTEK

SKLEP SKUPNEGA ODBORA EGP

št. …

z dne …

o spremembi Priloge IV (Energetika) k Sporazumu EGP

SKUPNI ODBOR EGP JE –

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP) in zlasti člen 98 Sporazuma EGP,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Delegirano uredbo Komisije (EU) 2022/759 z dne 14. decembra 2021 o spremembi Priloge VII k Direktivi (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta glede metodologije za izračun energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja za hlajenje in daljinsko hlajenje ([1]), je treba vključiti v Sporazum EGP.

(2) Direktivo (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov ([2]), kakor je bila popravljena v UL L 311, 25.9.2020, str. 11, UL L 41, 22.2.2022, str. 37 in UL L 166, 22.6.2022, str. 196, je treba vključiti v Sporazum EGP.

(3) Direktiva (EU) 2018/2001 razveljavlja Direktivo 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([3]), ki je vključena v Sporazum EGP in jo je zato treba v okviru Sporazuma EGP razveljaviti.

(4) Države Efte niso vključene v zavezujoči skupni cilj Unije glede deleža energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije Unije leta 2030. Člen 3 Direktive (EU) 2018/2001 bi se moral uporabljati za države Efte, razen določb iz členov 3(1), 3(5) in 3(6) navedene direktive. Države Efte bi morale namesto tega določiti nacionalne okvirne cilje glede energije iz obnovljivih virov za leto 2030 in posledično ne uporabljati člena 8 glede platforme Unije za razvoj energije iz obnovljivih virov in statističnih prenosih. To ne izključuje možnosti prihodnjih pogajanj med državami Efte in Unije v zvezi s sodelovanjem pri ciljih glede energije iz obnovljivih virov po letu 2030.

(5) Države Efte lahko uporabijo programe podpore v skladu s členom 4 Direktive (EU) 2018/2001 za doseganje ali preseganje svojih nacionalnih okvirnih ciljev glede energije iz obnovljivih virov.

(6) Člen 7(5) Direktive (EU) 2018/2001 določa izvzetje za Ciper in Malto v obliki nižjega praga za izračun bruto končne porabe energije, kar zadeva količino energije, porabljene v letalstvu. Islandija je oddaljen otok, ki ga od sosednjih držav ločujejo velike razdalje. Glede na ta posebni geografski položaj bi moral za Islandijo veljati enak prag kot za Ciper in Malto.

(7) V primerih, kadar se je Norveška dolžna posvetovati z ljudstvom Sami, je treba zagotoviti, da se lahko roki za postopek izdaje dovoljenj iz člena 16(4), 16(5) in 16(6) Direktive (EU) 2018/2001 podaljšajo za obdobje do enega leta.

(8) Norveška in Islandija imata velik delež električne energije iz obnovljivih virov. Norveška uporablja električno energijo iz obnovljivih virov predvsem za ogrevanje, Islandija pa velik del svojega povpraševanja po ogrevanju pokriva z obnovljivimi geotermalnimi viri in uporablja električno energijo iz obnovljivih virov, kadar geotermalni viri niso na voljo. Zato je za države Efte primerno prilagoditi metode izračuna iz Direktive (EU) 2018/2001 v zvezi z vključevanjem energije iz obnovljivih virov v ogrevanje in hlajenje.

([1]) UL L 139, 18.5.2022, str. 1.
([2]) UL L 328, 21.12.2018, str. 82.
([3]) UL L 140, 5.6.2009, str. 16.

(9) Glede na regionalno unijo Lihtenštajna s Švico, v kateri goriva urejajo švicarski organi, dobavljajo pa jih švicarski subjekti, in ker je v Lihtenštajnu to edini vir dobave goriv, namenjenih uporabi v prometu, je primerno začasno odstopanje od členov 25 do 31 Direktive (EU) 2018/2001, ki določajo pravila o energiji iz obnovljivih virov v prometnem sektorju in trajnostna pravila za goriva iz obnovljivih virov. Lihtenštajn sledi švicarskemu sistemu povečevanja biogoriv na podlagi mehanizma izravnave emisij CO_2, ki je po ambicijah primerljiv z učinki substitucije in prihrankov pri ciljih glede biogoriv. Emisije CO_2 iz goriv za vozila z motorjem z notranjim zgorevanjem je treba izravnati z notranjimi ukrepi in ukrepi v tujini. Člen 37 Lihtenštajnskega odloka o CO_2 (LR 814.065.1) ter člena 9 in 10 Akta o CO_2 (LR 814.065) določata, da je treba z letom 2024 23 % emisij CO_2 izravnati. To odstopanje bi se moralo uporabljati za Direktivo (EU) 2018/2001, kot je veljala, preden je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 ([4]). To odstopanje je strogo časovno omejeno in bi se moralo uporabljati le, dokler se ne doseže dogovor o vključitvi Direktive (EU) 2018/2001, kakor je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413, v Sporazum EGP. Dogovor bi se moral šteti za doseženega, ko bo Direktiva (EU) 2018/2001, kakor je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413, vključena v Sporazum EGP.

(10) Lihtenštajn je bil izvzet iz Uredbe (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o statistiki energetike ([5]), ker ne more predložiti izvirnih podatkov o „porabi primarne energije“ ali „končni porabi energije“. Lihtenštajn lahko nacionalne statistične podatke preoblikuje v podatke o porabi primarne energije in končni porabi energije, kadar se to zahteva v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001.

(11) Prilogo IV k Sporazumu EGP bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Besedilo točke 41 (Direktiva 2009/28/EC Evropskega parlamenta in Sveta) Priloge IV k Sporazumu EGP se nadomesti z naslednjim:

„**32018 L 2001**: Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82), kakor je bila popravljena v UL L 311, 25.9.2020, str. 11, UL L 41, 22.2.2022, str. 37 in UL L 166, 22.6.2022, str. 196, kakor jo spreminja:

— **32022 R 0759**: Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/759 z dne 14. decembra 2021 (UL L 139, 18.5.2022, str. 1).

Odločitve o priznanju prostovoljnih sistemov za dokazovanje izpolnjevanja trajnostnih meril iz direktiv 98/70/ES in (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta so navedene v poglavju XVII Priloge II.

Za namene tega sporazuma se določbe Direktive uporabljajo z naslednjimi prilagoditvami:

(a) členi 3(1), 3(5), 3(6), 5(4), 5(5) in člen 8 se v državah Efte ne uporabljajo;

(b) v členu 3:

(i) se v odstavku 2 doda naslednji pododstavek:

‚Vsaka država Efte v okviru svojega celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta v skladu s členi 3 do 5 in 9 do 14 Uredbe (EU) 2018/1999 določi nacionalni okvirni cilj glede energije iz obnovljivih virov, izražen kot delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije leta 2030. Pri pripravi osnutkov teh celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov lahko države Efte uporabijo formulo iz Priloge II k navedeni uredbi.‘;

(ii) se v odstavku 4 doda naslednji pododstavek:

‚Od 1. januarja 2026 dalje delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije posamezne države Efte ne sme biti nižji od osnovnega deleža, prikazanega v tretjem stolpcu razpredelnice v delu A Priloge I. Države Efte sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev skladnosti s tem osnovnim deležem.‘;

([4]) UL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj.
([5]) UL L 304, 14.11.2008, str. 1.

(c) v členu 4:

(i) se v odstavku 1 doda naslednji stavek:

‚Da bi države Efte dosegle ali presegle svoje nacionalne okvirne cilje glede energije iz obnovljivih virov, določene v členu 3(2) te direktive, lahko uporabijo programe podpore.';

(ii) se v odstavku 3 besedilo ‚veljavno pravo Unije o notranjem trgu električne energije' nadomesti z besedilom ‚zakonodajo o notranjem trgu električne energije, ki se uporablja na podlagi Sporazuma EGP';

(d) v členu 5(2) se besedilo ‚s pravom Unije o notranjem trgu električne energije' nadomesti z besedilom ‚z zakonodajo o notranjem trgu električne energije, ki se uporablja na podlagi Sporazuma EGP';

(e) v členih 4(9), 6(1), 21(7) in 22(7) se besedilo ‚člena 107 in 108 PDEU' v danem sklonu nadomesti z besedilom ‚člena 61 in 62 Sporazuma EGP' v ustreznem sklonu;

(f) v tretjem pododstavku člena 7(5) se za besedo ‚Ciper' vstavi beseda „ Islandijo';

(g) v členu 16(4) in (5) se za besedilom ‚izrednih okoliščin' vstavi besedilo ‚ali kadar se je Norveška dolžna posvetovati z ljudstvom Sami';

(h) v členu 16(6) se za besedo ‚obrata,' vstavi besedilo ‚ali kadar se je Norveška dolžna posvetovati z ljudstvom Sami,';

(i) v členu 19(11) se dodata naslednja pododstavka:

‚Države Efte ne priznavajo potrdil o izvoru, ki jih izda tretja država, razen če je Unija s to tretjo državo sklenila sporazum o vzajemnem priznavanju potrdil o izvoru, izdanih v Uniji, in združljivem sistemu potrdil o izvoru, vzpostavljenem v navedeni tretji državi, ter so države Efte sklenile vsebinsko enakovreden sporazum s to tretjo državo, in le v primeru neposrednega uvoza ali izvoza energije.

Države Efte si prizadevajo skleniti sporazume iz prvega pododstavka.'.

(j) v členih 19(12) in 36(3) se besedilo ‚pravom Unije' nadomesti z besedilom ‚Sporazumom EGP';

(k) v členu 20(3) se za besedilom ‚doseganje cilja Unije iz člena 3(1) te direktive' vstavi besedilo ‚ali, kar zadeva države Efte, njihovega nacionalnega okvirnega cilja glede energije iz obnovljivih virov, določenega v skladu s členom 3(2)';

(l) v členu 23(1) se besedilo ‚in izračuna v skladu z metodologijo iz člena 7, brez poseganja v odstavek 2 tega člena' ne uporablja za države Efte;

(m) v členu 23(2), točka (b), se za besedilom ‚povprečno letno povečanje' vstavi besedilo ‚ali, kar zadeva državo Efte, kadar njen delež energije iz obnovljivih virov, vključno z električno energijo iz obnovljivih virov, ki se uporablja v sektorju ogrevanja in hlajenja, presega 60 %, šteje, da s takšnim deležem izpolnjuje povprečno letno povečanje';

(n) v členu 29(1), točka (a), se besedilo ‚prispevanje k doseganju cilja Unije iz člena 3(1) in' ne uporablja za države Efte;

(o) členi 25 do 31 se ne uporabljajo za Lihtenštajn do vključitve Direktive (EU) 2018/2001, kakor je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413, v Sporazum EGP;

(p) v razpredelnico v točki A Priloge I se doda naslednje:

	Delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije za leto 2005 (S_{2005})	Cilj za delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije za leto 2020 (S_{2020})
‚Islandija	55,0 %	64 %
Norveška	58,2 %	67,5 %
Lihtenštajn	7 %	24 %';

(q) v točkah (b), (c) in (d) odstavka 6 Priloge IV se besedilo ‚nacionalnega prava in prava Unije' oziroma ‚povezane nacionalne zakonodaje in zakonodaje Unije' nadomesti z besedilom ‚nacionalnega prava in zakonodaje, ki se uporabljata na podlagi Sporazuma EGP' oziroma ‚povezanega nacionalnega prava in zakonodaje, ki se uporabljata na podlagi Sporazuma EGP'.".

Člen 2

Besedili Delegirane uredbe (EU) 2022/759 in Direktive (EU) 2018/2001, kakor je bila popravljena v UL L 311, 25.9.2020, str. 11, UL L 41, 22.2.2022, str. 37 in UL L 166, 22.6.2022, str. 196, v islandskem in norveškem jeziku, ki se objavita v Dopolnilu EGP k *Uradnemu listu Evropske unije*, sta verodostojni.

Člen 3

Ta sklep začne veljati … pod pogojem, da so bila predložena vsa uradna obvestila v skladu s členom 103(1) Sporazuma EGP (*).

Člen 4

Ta sklep se objavi v sklopu EGP *Uradnega lista Evropske unije* in Dopolnilu EGP k *Uradnemu listu Evropske unije*.

V …, …

Za Skupni odbor EGP

predsednik

sekretarja

Skupnega odbora EGP

(*) [Navedena ni nobena ustavna zahteva.] [Navedene so ustavne zahteve.]

Izjava držav Efte k Sklepu št. …

o vključitvi Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta v Sporazum EGP

[za sprejetje s Sklepom in za objavo v UL]

Z vključitvijo Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta v Sporazum EGP se skupni regulativni okvir za spodbujanje energije iz obnovljivih virov razširja na države Efte. Države Efte niso vključene v krovni cilj EU glede energije iz obnovljivih virov. Vendar so države Efte določile naslednje okvirne nacionalne cilje glede energije iz obnovljivih virov:

— Islandija je določila nacionalni okvirni cilj glede energije iz obnovljivih virov, izražen kot 80-odstotni delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije leta 2030. Islandski nacionalni cilj glede energije iz obnovljivih virov temelji na analizi in napovedih Islandske agencije za okolje in energijo (UOS) do leta 2030. Sektorja električne energije in ogrevanja na Islandiji 100-odstotno temeljita na obnovljivih virih vodne in geotermalne energije. Islandski okvirni cilj glede energije iz obnovljivih virov za leto 2030 je za šestnajst odstotnih točk višji od nacionalnega cilja za delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije v letu 2020.

— Lihtenštajnski parlament (Landtag) je 6. novembra 2020 sprejel energetsko strategijo za leto 2030, v kateri je določil nacionalni cilj 30-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov. Ta cilj se uresničuje na naslednji način: približno 17 % iz domačih obnovljivih virov energije (predvsem fotovoltaične energije in, kjer je mogoče, vetrne energije ter v manjšem obsegu energije iz biomase) in približno 13 % iz uvoženih obnovljivih virov energije (e-goriva, obnovljivi vodik). Poročanje o doseganju ciljev poteka vsako leto (kot del poročila o spremljanju, ki je namenjeno lihtenštajnskemu parlamentu).

— Norveška je določila nacionalni okvirni cilj glede energije iz obnovljivih virov, izražen kot 77,5-odstotni delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije za leto 2030. Norveški nacionalni cilj glede energije iz obnovljivih virov temelji na analizi in napovedih Norveške agencije za energijo (NVE) do leta 2030 ter na notranjih ocenah, ki jih je opravilo norveško ministrstvo za energijo. Izhodišče Norveške je zelo visoko, saj je Norveška na področju energije iz obnovljivih virov že zelo zgodaj ukrepala. Hkrati to pomeni, da se stroškovno najučinkovitejši in lahko dostopni ukrepi že uporabljajo. Norveški okvirni cilj glede energije iz obnovljivih virov za leto 2030 je za deset odstotnih točk višji od nacionalnega cilja za 67,5 odstotni delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije v letu 2020.